

ВІСНИК

Газета Сумського національного аграрного університету

University of applied sciences

привітання

Дорогі наші жінки!

Сьогодні я з радістю вітаю вас з чудовим весняним святом 8 березня! Від імені чоловічої частини колективу університету дякую вам за величезний внесок у розвиток нашого вишу, за досягнення у науці, педагогічній діяльності, навчанні та творчості. Бажаю вам і надалі бути такими ж професіоналами своєї справи, зберігаючи в собі щирість, гармонію і жіночність.

Саме ви, милі жінки, даруєте нам, чоловікам, натхнення, хороший настрій і бажання зробити світ прекраснішим і добрішим. Ми цінуємо вас за терпіння й підтримку, дякуємо за все, що ви робите, – і в сім'ї, і на роботі.

Нехай у ваших серцях вічно живе весна, і кожен день світиться любов'ю. Залишайтеся завжди молодими й щасливими. Здоров'я й благополуччя вам і вашим близьким!

З повагою
Володимир Ладика,
ректор СНАУ

подія

Як заробити мільйон з гектара

ОЛЕНА МОВЧАН

У січні 2016 року в Сумському національному аграрному університеті завершився проект «Успішний зерновий бізнес на невеликій площі», організований та проведений Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) та Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (FAO) спільно зі СНАУ. Розрахований він був на фермерів, які мають в обробітку землю до 5 тис. га.

Як і обіцяли організатори, яскравою крапкою проекту стала Національна аграрна конференція «Мільйон з гектара: наскільки і чому це реально?», що відбулася 19 лютого у Львівській «Арені Львів», зібравши майже 400 учасників, серед яких переважно більшість становили сільськогосподарські виробники зернових, олійних, технічних та овочевих культур.

Головне питання, на яке покликана була відповісти конференція, містилося вже у самій її назві. Дійсно, кожен фермер, започатковуючи власну справу, має на меті, перш за все, заробити кошти. Тож наскільки це реально і чи можливо взагалі, учасники з'ясували впродовж роботи конференції.

навчальний процес

«Встати, суд іде!»

ОЛЕНА МОВЧАН

Відтепер саме цю фразу можна почути з дверей аудиторії 111 юридичного факультету Сумського національного аграрного університету. А зазирнувши у шпаринку, можна побачити суддю в мантії, обвинувачуваного, потерпілих, свідків, адвоката, прокурора і всіх, хто має бути присутнім на судовому засіданні.

Що ж це відбувається в університеті? – питаєте ви і

отримаєте відповідь: а це студенти юридичного факультету на практиці відпрацьовують отримані знання, проводячи імітацію судового засідання у майже реальних умовах. Це стало можливим завдяки облаштуванню спеціально обладнаної аудиторії «Зал судових засідань», урочисте відкриття якої відбулося 24 лютого 2016 року за участю голови Апеляційного суду Сумської області Владислава Яценка, ректора СНАУ Володимира Ладика, першого проректора Миколи Курила та декана юридичного факультету Світлани Запари.

В аудиторії все облаштовано так, як і має бути в залі судових засідань, а отже, студенти, що проводять у ній заняття, відчують себе зануреними у профе-

сійне середовище. А цінний подарунок від Владислава Яценка – справжня суддівська мантія – допоможе у відтворенні реальної атмосфери судового засідання. До того ж, Владислав Андрійович запевнив, що Апеляційний суд Сумської області буде надавати шефську допомогу юридичному факультету: на заняття до студентів приходять судді, які будуть відкривати студентам таємниці та тонкощі професії юриста.

«Відкриття цієї аудиторії університет завдячує декану факультету, – підкреслив ректор СНАУ Володимир Ладика. – Саме завдяки її ініціативності й наполегливості воно стало можливим, і це – ще один крок до покращання рівня підготовки юристів на факультеті».

«Але ідейним натхненником проекту є перший проректор, професор кафедри правосуддя Микола Петрович Курило, – зауважила Світлана Іванівна. – Пропрацювавши не один десяток років в юриспруденції, він як ніхто розуміє важливість саме практичної складової у підготовці майбутніх юристів, які, прийшовши на роботу, повинні відчувати себе в залі судових засідань впевнено».

Що й казати, аудиторія прекрасна обладнана, знаходиться у ній надзвичайно приємно. Але, крім сучасного ремонту й меблів, вона має ще одну, не менш важливу деталь – систему для проведення відеоконференцій та вебінарів, що ще більше розширює її й без того широкі можливості для повноцінного засвоєння знань.

Тож залишається побажати студентам юридичного факультету наполегливості в отриманні знань та досягнення нових фахових висот у навчанні, тим більше, що всі умови для цього вже створені. А колективу факультету, який очолює такий енергійний, відповідальний і небайдужий декан, – нових звершень, ідей та їх вдалого втілення♦

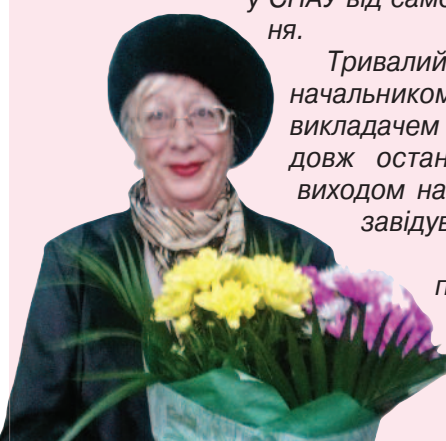

Закінчення на стор. 2

ювілей

Від щирого серця

19 лютого 2016 року у Сумському НАУ привітали з ювілеєм людину, яку по праву можна назвати однією з легенд університету, – Галину Петрівну Василенко, що працювала у СНАУ від самого початку його заснування.

Тривалий час Галина Петрівна була начальником навчальної частини та викладачем німецької мови, а впродовж останніх років роботи перед виходом на заслужений відпочинок – завідувачем музею історії СНАУ.

Шановна Галино Петрівно, прийміть вітання від всього колективу Сумського НАУ та побажання добра, здоров'я, довголіття й бадьорості!♦

подія

Як заробити мільйон з гектара

Закінчення. Початок на стор. 1

Диверсифікація фермерського господарства, іншими словами, урізноманітнення на підприємстві видів виробництва, що забезпечують одержання різної продукції, розширення її асортименту – це шлях до підвищення ефективності підприємства та збільшення прибутку. Про те, як на невеликій

площі організувати диверсифіковане виробництво з мінімальними витратами, максимальною віддачею та високою маржинальністю, йшлося на конференції.

На сьогодні підприємства, що відповідають вищезазначеним критеріям, успішно функціонують не тільки в Європі, а й в Україні. Так, цікавим може видатись досвід диверсифікованого фермерського господарства «Ферма Елізи»

(Fromages d'Elise), розташованого у с.Смирнівці Львівської області, яке відвідали учасники конференції на другий день її проведення. Ферма облаштована відповідно до європейських норм традиційного фермерства, що цілком законно, адже власником її є бельгієць за походженням Бернар Вілем. Господарство відкрите для зеленого туризму і пропонує відвідувачам якісні фермерські продукти, вироблені за традиційною технологією. Основна продукція – сири з молокоз, яких вирощують на фермі, а також екологічно чисте м'ясо (козяче, яловиче) та м'ясні вироби.

«У сучасному світі стрімкий розвиток технологій, в тому числі й в аграрній сфері, потребує більш тісної взаємодії агробізнесу й університетської освіти, – зазначив у

своєму виступі ректор Сумського НАУ Володимир Ладика. – У нашому університеті вже давно це усвідомили, саме тому реалізуємо цілу низку проектів, у тому числі «Зерновий агробізнес на невеликій площі», логічним завершенням якого стала конференція, на якій ми сьогодні присутні».

Головна ж ідея конференції, на думку керівника проекту Андрія Ярмача, економіста інвестиційного

департаменту ФАО, полягає в тому, що заробляти хороші гроші в аграрному бізнесі можна, навіть не маючи великих земельних масивів в обробітку. Заробити, звісно, можна і на 100 тисячах гектарів, але можна й на одному гектарі, якщо обрати правильну стратегію і вірно все прорахувати. Сучасний фермер може бути успішним тільки за умови, що він постійно буде моніторити ситуацію на ринку і не боятися нового, за необхідності змінюючи вектори своєї діяльності. Вирощувати не те, що вмєш, а те, що користуватиметься попитом, – ось запорука успішності. І сподіваємося, що кожен учасник конференції отримав не тільки нову для себе інформацію, а й поштовх до подальшого розвитку свого бізнесу♦

спільний проект

Секрети успішного агробізнесу для фермерів

ОЛЕНА МОВЧАН

«Робити землю родючою, а родину – квітучою» – саме таким є девіз сучасного фермерського руху в Україні. Фермерство – справа, що потребує максимальної віддачі: займаючись цим бізнесом, у вас не вийде приділяти роботі чітко відведений час з 9.00 до 17.00. Для того, щоб почуватися впевнено й отримувати прибутки, доводиться працювати 24 години на добу і 365 днів на рік, без відпусток, відгулів, прогулів, не дивлячись на хворобу та інші складнощі. Зазвичай кожен фермер є спеціалістом у рослинництві, тваринництві, ветеринарії, бухгалтерській справі тощо, адже правильна організація й діяльність господарства неможлива без всіх цих знань, а дозволити собі велику кількість найманих працівників може тільки той, хто готовий до значного зменшення власних прибутків.

Але насправді й цього замало: недостатньо просто приділяти справі весь свій час, щоб бізнес міцнішав і розвивався. Потрібно постійно «тримати руку на пульсі» через те, що зростає конкуренція, з'являються нові технології, приймаються нові закони, виводяться нові сорти рослин та

високопродуктивні породи тварин, і, якщо хочеш бути серед перших, треба вчасно про все дізнаватися, враховувати й використовувати у власній діяльності.

Проект «Успішний зерновий агробізнес на невеликій площі», запроваджений Європейським банком реконструкції та розвитку, Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) спільно з Сумським національним аграрним університетом, і був покликаний підвищити знання й кваліфікацію фермерів, які в Україні вважаються дрібними (власників господарств із земельною площею до 5 тис. га). На участь у ньому зареєструвалися фермери з 7 регіо-

нів України.

На сьогодні вже можемо говорити про успішність проекту, адже фінальний етап «Економіка та управління зерновим бізнесом із диверсифікацією у розрізі тваринництва», що відбувся у СНАУ 28-29 січня 2016 року, став достойним завершенням блоку з 4-х модулів. Як і раніше, його програма була розрахована на 2 дні й складалася з теоретичної та практичної частини.

У перший день впродовж семінарської частини були розглянуті питання логістичного підходу до управління виробництвом зернових на невеликій території, диверсифікації зер-

нового виробництва у напрямку дрібного тваринництва (вирощування овець та кіз), виробництва комбікормів для невеликих фермерських господарств, ресурсозбереження кормів як основного фактору ефективного ведення свинарства тощо. Заняття проводили провідні викладачі біолого-технологічного факультету СНАУ, а також факультетів економіки і менеджменту та ветеринарної медицини. Практичний тренінг відбувся на базі спільного агрохімічного підприємства «Родючість» у с.Склярівка Сумського району. Для учасників тренінгу був проведений майстер-клас на тему «Досвід диверсифікації напрямків розвитку аграрного підприємства».

Впродовж другого дня теоретичні заняття з фермерами проводили як викладачі СНАУ, так і запрошені експерти з консультативного центру Асоціації виробників молока, аудиторської фірми «Зевс», відділу лізингу Сумської філії Національної акціонерної компанії «Укргролізинг» та Сумського обласного управління Ощадбанку. Були розглянуті питання формування оптимальної структури посівних площ для забезпечення повноцінної ефективної годівлі ВРХ, диверсифікації сільськогосподарського виробництва в контексті теорії сталого розвитку та виробництва і обігу органічної продукції, використання лізингу в оновленні тваринницької галузі для невеликих господарств, як зробиши так, щоб ті, хто хочуть продати органічні продукти, могли продати, а ті, хто хочуть купити, могли купити, поділившись Клод Ексайят, інвестор в органічне виробництво, головний менеджер проекту Biologic.ua – торгової платформи органічної торгівлі. А покупець органічної продукції Дмитро Панков, представник міжнародної компанії «XinUжгород», запропонував фермерам співпрацю.

Учасники заходу безкоштовно отримали по декілька примірників спеціалізованої літератури, з якої можна дізнатися, як правильно вирощувати органічну сою, як розпізнати справжній органічний продукт, а також про діючі принципи органічного сільського господарства та процедуру експорту органічних продуктів♦

форум

Органічне виробництво в Україні: чи є перспективи?

ОЛЕНА МОВЧАН

24 лютого 2016 року в Сумському національному аграрному університеті за сприяння Сумської обласної державної адміністрації та громадської спілки «Органічна Україна» відбувся Сумський регіональний форум «Органічна Україна: стратегія розвитку органічного виробництва в області».

Учасниками заходу стали представники організації «Органічна Україна», сільськогосподарські виробники Сумської області, викладачі факультету агротехнологій та природокористування та випускники спеціальності «Екологія».

Чи формує органічне виробництво сталі робочі місця, сприяючи стабільній зайнятості населення? Як боротися з бур'янами? Де брати посівний матеріал? Як підтримувати динаміку підвищення врожайності? На ці та безліч інших питань учасники намагалися знайти відповіді впродовж засідання.

Як зазначив, відкриваючи форум, ректор СНАУ Володимир Ладика, Сумський НАУ обраний для проведення цього заходу зовсім не випадково, адже, по-перше, тільки у нас готують фахів-

ців-екологів для регіону, а, по-друге, наш університет вже давно став майданчиком для проведення науково-практичних заходів різних форматів і рівнів. «Сподіваюся, що захід пройде без зайвого офіціозу, демократично і стане корисним кожному учаснику», – зазначив Володимир Іванович.

Власне, так і вийшло: слухаючи спікерів, учасники ставили питання, висловлювали свої думки, ділилися досвідом та у жвавих дискусіях відшукували відповіді.

За словами Олени Березовської, голови правління Спілки виробників органічних сертифікованих продуктів «Органічна Україна», головна мета семінару – не прослуховування певної кількості лекцій, а обмін інформацією та встановлення нових ділових контактів.

Своїм досвідом з учасниками зібрання поділилися люди, що вже мають певні успіхи у цій новій для України та ще допоки недостатньо розвиненій галузі сільського господарства. Як розпочати органічне виробництво і в чому його особливості, розповів директор сертифікаційного органу «Органік Стандарт» Сергій Галашевський.

Руслан Білик, представник українсько-швейцарського проекту «Розвиток органічного ринку в Україні», поділився своїм баченням ведення органічного тваринництва в Україні. Про сталий прибуток в органічному бізнесі як перспективу для кожного фермера говорила Олена Дейнеко, директор компанії «Organic Business» – бізнес-освіта та консалтинг. Своїми знаннями, як зробиши так, щоб ті, хто хочуть продати органічні продукти, могли продати, а ті, хто хочуть купити, могли купити, поділившись Клод Ексайят, інвестор в органічне виробництво, головний менеджер проекту Biologic.ua – торгової платформи органічної торгівлі. А покупець органічної продукції Дмитро Панков, представник міжнародної компанії «XinUжгород», запропонував фермерам співпрацю.

Учасники заходу безкоштовно отримали по декілька примірників спеціалізованої літератури, з якої можна дізнатися, як правильно вирощувати органічну сою, як розпізнати справжній органічний продукт, а також про діючі принципи органічного сільського господарства та процедуру експорту органічних продуктів♦

газета
Вісник
Сумського національного
аграрного університету
заснована у 1991 році.

Мова видання – українська.

Реєстраційне свідоцтво
СМ №376/35-пр
від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Олена Мовчан
Верстка: Людмила Барліт
Коректор: Тетяна Марченко

м.Суми,
вул.Герасима Кондратьєва, 160,
каб. 220, головний корпус
<http://sau.sumy.ua>

Газету набрано і зверстано
в ІП медіацентрі СНАУ

Тираж – 1000 примірників.

навчальний процес

Новітні підходи у навчанні

ОЛЕНА МОВЧАН

У Сумському національному аграрному університеті успішно реалізується спільний проект з компанією «Кернел», відповідно до якого групи студентів інженерно-технологічного факультету та факультету агротехнологій та природокористування навчаються за програмами, адаптованими до умов сучасного виробництва. Над коригуванням навчальних планів фахівці компанії працювали спільно з представниками Сумського НАУ, і результатом стали навчальні програми, що передбачають не тільки засвоєння великого обсягу найсучасніших знань, а й значну кількість годин, відведених на практичні заняття.

Як повідомила нам менеджер освітнього проекту компанії «Кернел» Оксана Франків, об'єднана група студентів обох факультетів (ІТФ та ФАГП) у кількості 24 особи проходить навчання за спеціалізованою програ-

мою «Технологія виробництва озимої пшениці», розробленою в рамках проекту «Університет міжнародних програм» викладачами СНАУ та університету Вайєнштефан-Тріздорф. Програма, що складається з трьох модулів, розпочалася у грудні 2015 року: тоді студенти вивчали методи захисту рослин, фази їх розвитку тощо. Нещодавно завершився II модуль, що передбачає засвоєння знань щодо застосування добрив, а також економічний блок – розрахунок рентабельності виробництва пшениці. III модуль планується провести у квітні 2016 року: він стане практичним – на полях компанії «Кернел» студенти аналізуватимуть виробничі процеси та будуть розробляти заходи з підвищення їх ефективності. Заняття проводить досвідчений викладач університету Вайєнштефан-Тріздорф пан Георг Шаупер◆

технології

Енергозбереження: як це роблять у СНАУ

ОЛЕНА МОВЧАН

Програма енергозбереження, яку вже декілька років поспіль впроваджує Сумський національний аграрний університет, розпочалася не сьогодні й навіть не вчора: ще кілька років тому, усвідомлюючи, скільки коштів буквально «вилітає в трубу», керівництво університету ухвалило рішення відмовитися від бюджетного газопостачання і запустити власну газову котельню. На той час це був досить прогресивний крок, адже він дав можливість самостійно регулювати подачу тепла у відповідності до температури за вікном.

Крім того, на теплицях були встановлені й перші твердопаливні котли, за допомогою яких опалювалися приміщення безпосередньо теплиць, а також деяких навчальних корпусів.

Але події останніх років спричинили різке здорожчання й дефіцит «блакитного палива», змусивши кожного відповідального й свідомого керівника замислитись: а як же в таких умовах вижити підприємству, установі чи організації, щоб і людей та оргтехніку не заморозити, і на платіжках не розоритися?

У Сумському НАУ до вирішення проблеми підійшли відповідально та серйозно: ще восени 2015 року були запуснені два твердопаливних котли, за допомогою яких почали обігріватися приміщення площею 8 тисяч кв.м, у тому числі корпуси факультетів ветеринарії та агротехнологій і природокористування, теплиці й гараж. Встановлення цього обладнання дозволило розвантажити основну газову котельню та значно

скоротити витрати не тільки газу, а й необхідної для роботи котельні електроенергії, споживання якої зменшилося на 70%.

Але, не зупиняючись на досягнутому, у СНАУ продовжили роботу у цьому напрямку, і результатом стала повна відмова від газового обігріву. Яким чином вдалося цього досягти?

«На сьогодні ми обладнали ще одну нову котельню трьома твердопаливними котлами тривалого горіння «Ретра 3М», кожен з яких має потужність 1 МВт, – говорить головний інженер Сумського НАУ Анатолій Лоза. – Це дало нам значну економію: так, якщо вартість однієї Гкал тепла від природного газу коштує 1302 грн. 78 коп., то від спалення торфу – 417 грн. 60 коп., а дров – 182 грн. 70 коп.»

«Відтепер майже всі навчальні й виробничі приміщення університету опалюються альтернативними видами палива, а ми економимо для держави щорічно 700 тисяч куб. м природного газу, чим, я вважаю, демон-

струємо державницький підхід і підтримуємо рідну країну у непрості часи. Для нас важливо, щоб наші студенти й співробітники навчалися та працювали у комфортних умовах, але не менш значущим є й фактор зменшення енергозалежності», – зазначає ректор СНАУ Володимир Ладика.

22 лютого за участі голови Сумської обласної державної адміністрації Миколи Ключка відбулося відкриття біоенергетичної лабораторії інженерно-технологічного факультету, адже важливо не тільки самим використовувати

можливості біоенергетики, а й активно впроваджувати її та навчати студентів – майбутніх інженерів-енергетиків. На практичних та лабораторних заняттях студенти вивчатимуть якісні характеристики різних видів палива, проводитимуть науково-дослідну роботу з питань енергозбереження, розроблятимуть моделі енергоспоживання підприємства тощо.

Європа вже давно йде шляхом зменшення енергозалежності, активно використовуючи можливості альтернативної енергетики. Недостатньо вивісити прапорець Євросоюзу, щоб продемонструвати прагнення до європейських цінностей, хоча й це, звісно, зайвим не буде :) Але набагато важливіше зробити кроки, що підтвердять прагнення бачити свою державу незалежною, перш за все, від природних багатств сусідньої країни. Що з успіхом впроваджують у Сумському національному аграрному університеті◆

міжнародна інтеграція

Faculty Exchange Program-2015

НАТАЛІЯ МАСЛАК, учасник програми FER-2015

Підвищення професійної майстерності викладачів, вивчення закордонного досвіду викладання у вищій школі, поглиблення практичних навичок є одним з пріоритетних напрямків розвитку нашого університету.

Саме тому стажування викладачів за кордоном, зокрема за програмою Faculty Exchange Program, вже стало традиційним для СНАУ. Так, у 2002 році це був Роман Косодій, колишній викладач кафедри фінансів та кредиту. У 2006 році доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції Андрій Михайлов підвищував свою професійну майстерність в Університеті штату Небраска (Nebraska State University). У 2012 році доцент кафедри логістики і виробничого менеджменту Володимир Ефанов проходив стажування в Університеті штату Колорадо (Colorado State University). У 2013 році старший викладач кафедри економіки і контролю Інна Мазій проходила стажування в Університеті штату Огайо (The Ohio State University). У 2015 році як доцент кафедри економіки взяла участь у стажуванні в рамках «Програми обміну педагогічним досвідом» (Faculty Exchange Program (FER) Міністерства сільськогосподарського господарства США (The United States Department of Agriculture).

Цього року Україну представляли 6 науковців аграрних університетів міста Суми, Біла Церква, Житомир, Вінниця та Херсон. Програма була розрахована на п'ять місяців і передбачала двотижневе стажування у Міністерстві сільськогосподарського господарства США (United States Department of Agriculture, Washington DC) та повний осінній семестр навчання в одному з провідних університетів США – Університеті штату Колорадо (Colorado State University).

Програма обміну викладачами (FER) була започаткована у

1994 році. Сутність програми полягає в організації стажування для викладачів вищих навчальних закладів нашої країни в університетах США для вивчення інноваційних технологій, обміну досвідом у викладанні сільськогосподарської економіки, маркетингу, фінансів, бухгалтерського обліку, оподаткування та агробізнесу в умовах ринкової економіки. Метою програми є сприяння розвитку раціональної сільськогосподарської політики, ефективного та конкурентоспроможного сільськогосподарського маркетингу і бізнес-систем.

Учасники Програми обміну викладачами (FER) отримують глибоке розуміння того, як працюють сільськогосподарські ринки, підприємства і правова система США в аграрній сфері. Програма навчання розроблена у співпраці з провідними університетами, зміст програми враховує індивідуальні інтереси учасників в окремих предметах в рамках загальних цілей програми. Впродовж навчального семестру Наталія Маслак відвідувала курси «Менеджмент малих сільськогосподарських підприємств», «Особистий менеджмент в сільському господарстві» та «Маркетинг сільськогосподарських товарів» в коледжі сільськогосподарських наук, а також «Фінансовий менеджмент» та «Принципи фінансів» в коледжі бізнесу. Як результат, були переглянуті існуючі програми з відпо-

відних дисциплін. Також були розроблені робочі програми з навчальних дисциплін: «Економіка сільськогосподарських підприємств», «Фінанси аграрних підприємств» та «Аграрний маркетинг».

Учасники програми удосконалили знання та навички викладання англійською мовою.

Під час стажування ми взяли участь у роботі науково-практичних конференцій, семінарів (Farm Management, Coopsin Agbusiness, US Farm Policy, Farm Credit, Financial Crisis), отримали індивідуальні консультації з професорами університетів, проведено обговорення в малих групах різних тем; ознайомлення з методиками викладання та оцінювання, які використовуються у системі вищої освіти США; вивчення досвіду приватних підприємств агробізнесу (ми відвідали понад 100 підприємств у 4-х штатах) та ринків, що дало можливість зрозуміти і отримати досвід «з перших рук» щодо принципів та практики управління, маркетингу та фінансів; стажування з агробізнесу у приватних та державних установах, що входять в аграрну систему США.

З метою дослідження особливостей ведення агробізнесу в США для учасників програми був організований південно-західний тур по 4-х штатах, які є одними із лідерів сільськогосподарського виробництва в країні – Колорадо, Арізона, Невада та Каліфорнія. Під час робочої подорожі ми відвідали низку провідних підприємств, регіональні офіси державних установ і контролюючих органів, проведено зустрічі з представниками радничих служб та кредитних організацій.

Учасниками програми було досліджено інновації, які використовуються американськими фермерами, а саме: системи моніторингу здоров'я тварин (тварини забезпечуються вушними тегами, які можуть визначати місцезнаходження тварин, тривалість часу на годівлю, вигул і відпочинок); ро-

зумне обприскування (менеджмент та контроль внесення добрив, пестицидів та фунгіцидів з метою забезпечення охорони праці та екологічної безпеки виробництва); автоматизація виробництва (лазерні сортувальники, які можуть визначити і розподілити продукцію за розміром і кольором, автоматизований контроль збереження продукту у сховищах, устаткування для очистки та пакування продукції); використання сонячної енергії в сільському господарстві (енергія використовується при роботі зрошувальних систем та польових метеостанцій, а також забезпечує місцеве сільське населення електроенергією); використання дронів під час контролю урожайності, екологічному менеджменті та загальному менеджменті безпосередньо на полі (звичайний фермер має можливість отримати вигоду від використання спеціалізованого програмного забезпечення, камер та складного обладнання, яке може бути адаптоване до конкретної культури та отримати актуальну інформацію у режимі реального часу при мінімальних затратах).

За результатами стажування визначені найбільш перспективні у майбутньому напрямки наукових досліджень, а саме: використання альтернативних енергетичних ресурсів, що є особливо актуальним за умов загострення необхідності у енергетичній незалежності та безпеці країни; системи зрошування та водозберігаючі технології при вирощуванні сільськогосподарських культур; менеджмент якості та екологічної безпеки на сільськогосподарських підприємствах (ISO 14000 standards, HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Point)), OHSAS 18001 (Occupational health and safety assessment systems) and TQM (Total Quality Management) із застосування IT технологій та комп'ютеризованих систем керування; використання технологій 3D друку при виробництві сільськогосподарської техніки та обладнання.

За результатами успішного проходження стажування я отримала

сертифікати Міністерства сільськогосподарського господарства США (USDA), Міжнародної сільськогосподарської служби США (FAS) та Університету штату Колорадо.

Важливо відмітити, що всі учасники після закінчення терміну стажування продовжують підтримувати контакти з університетами США, де вони пройшли навчання, а викладачі зі США, в свою чергу, і надалі надають консультації та допомогу дистанційно (поштою, факсом та через Інтернет). Передбачено фінансування поїздки професорів американських університетів для подальшого консультування учасників та надання допомоги в реорганізації навчальних програм і курсів. Тому наведемо ми очікуємо на візит професорів Університету штату Колорадо – доктора Вільяма Спенсера та доктора Джона Олейника.

Сподіваємося, що це стане продовженням міцної наукової співпраці між Сумським національним аграрним університетом та університетами США, в тому числі й штату Колорадо◆

вітаємо з ювілеєм!

Взірець професіоналізму й людяності

ОЛЕНА МОВЧАН

У нього приємний, спокійний голос, мудрі очі, привітна посмішка і 36-річний досвід завідування кафедрою іноземних мов в Сумському національному аграрному університеті. А це – найбільша кафедра у СНАУ, в деякі роки колектив її налічував до 60 викладачів та співробітників, та й наразі їх більше 40. Суворий і вимогливий керівник, він, не дивлячись на це, користується повагою й любов'ю колег та підлеглих, адже всі його вимоги є цілком виправданими, зрозумілими кожному, направленими на удосконалення роботи кафедри, і, що найголовніше, – застосовує їх він передусім до себе. Непохитний у всьому, що стосується роботи й навчального процесу, він є безмежно людяним, завжди намагаючись зрозуміти людину, мотиви її вчинків, вникнути у суть проблеми та допомогти у її вирішенні. Тож і довіряють йому викладачі, прислухаються до порад, прагнуть робити все якнайкраще, відчуваючи себе згуртованим колективом однодумців.

А кафедра й справді є **унікальною** для нашого університету: заснована у 1980 році шляхом відокремлення від кафедри загальних дисциплін, з роками вона значно збільшилася: якщо спочатку працювало 6 викладачів, то впродовж останніх десятиліть їх кількість обчислюється вже десятками. А тоді, у далекому 1980-му, на посаду завідувача кафедри був призначений молодий (34 роки), але вже досить досвідчений кандидат філологічних наук, доцент Олександр Кобжев. Варто відзначити, що в Уманському сільськогосподарському інституті, де працював до свого переходу в Сумський філіал Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва, він теж обіймав посаду завідувача кафедри іноземних мов з 1972 року. Шляхом нескладних підрахунків встановлюємо, що на той час йому було лише 26 років!

Наразі кафедра, очолювана доцентом Кобжевим, є однією з найпотужніших в університеті: за допомогою її викладачів **студенти всіх факультетів СНАУ опановують тонкощі іноземних мов**. Педагоги кафедри ставлять собі за мету впродовж 2-х років навчити вільно спілкуватися з носіями мови, читати фахову літературу мовою оригіналу. Після закінчення навчання студенти отримують свідоцтво про рівень володіння іноземною мовою, що є перепусткою для участі в міжнародних програмах. Про високий рівень викладання свідчать також численні приклади вдалого працевлаштування випускників СНАУ на посади, де вільне володіння іноземними мовами є однією з необхідних умов.

Але, крім якісного виконання своїх безпосередніх професійних

обов'язків, викладачі кафедри вирізняються ще й яскравими талантами: саме творча команда кафедри іноземних мов вже стала візитною карткою біолого-технологічного факультету на щорічному фестивалі викладацької творчості «Наші перлини», постійно посідаючи призові місця. Відомо, що **таланти розкриваються тільки у сприятливій та доброзичливій атмосфері**, адже у клітці пташка не співає. А людина, що прагне творити, однаково креативно й завзято підходить і до створення художнього номеру, і до проведення навчального заняття, і до написання наукової статті, що розуміє керівник та з успіхом доводять викладачі кафедри.

Досконально володіючи німецькою мовою, Олександр Миколайович вільно спілкується також англійською та російською, розуміє польську, італійську, іспанську. Вкупі з європейською зовнішністю це дозволяє йому невимушено почуватися за кордоном, де, напевне, всі його сприймають, як «свого». Але рідною мовою для нього є українська, яку використовує не тільки на роботі, а й у повсякденному житті. Саме Олександр Миколайович свого часу був одним з ініціаторів викладання навчальних дисциплін в університеті українською мовою. Сьогодні здається дивним, що в Україні могло бути якимось поіншому, але до середини 90-х років минулого століття навчальний процес у більшості шкіл та практично у всіх вишах, у тому числі й у нашому, провадився російською, а перекладення його на українську мову було справою нелегою.

2016 рік в Україні оголошено роком англійської мови: один за одним зникають бар'єри

між нашою країною й світом, але незнання англійської значно перешкоджає євроінтеграції та знижує можливості наших громадян. Тож наразі на кафедру іноземних мов та її керівника, крім навчання студентів, покладається ще одна надзвичайно важлива місія: 75% викладачів повинні знати англійську мову на рівні, достатньому не тільки для побутового спілкування, а й для викладання фахових дисциплін. Амбітне завдання, що й говорити, але професіоналізм викладачів та завідувача кафедри не викликає сумнівів.

Народившись на Чернігівщині, блискуче закінчивши Київський інститут іноземних мов, розпочавши педагогічну діяльність в Уманському сільськогосподарському інституті, **Олександр Миколайович сьогодні є справжнім сумчанином**. Та хіба це дивно, адже саме тут не один десяток років разом з дружиною Марією Федорівною працювали пліч-о-пліч, росли сина Олександра, дочекались онуків...

26 січня 2016 року завідувача кафедри іноземних мов, кандидата філологічних наук, доцента Олександра Миколайовича Кобжева вітали з 70-річним ювілеєм рідні, численні друзі, керівництво Сумського НАУ та колеги, студенти й знайомі. На адресу ювіляра прозвучало безліч добрих побажань, слів вдячності й щирого захоплення його високим професіоналізмом. І ми знаємо напевне: навіть найгучніші слова не будуть перебільшенням, якщо говорити про його значний внесок у становлення й розбудову кафедри іноземних мов та всього Сумського національного аграрного університету.

Цим текстом далеко не обмежується визнання всіх заслуг та чеснот ювіляра: хотілося б (і є що!) сказати набагато більше. Але надамо слово людям, яких з Олександром Миколайовичем пов'язують роки дружби, спільної роботи та партнерства.

Володимир ЛАДИКА, ректор Сумського національного аграрного університету:

Переконаний, що свого часу Сумському національному аграрному університету дуже пощастило, коли у далекому 1980-му році Олександр Миколайович Кобжев прийняв рішення перейти сюди на роботу з Умані на посаду завідувача кафедри іноземних мов. Завдяки його толерантності, вдумливості при прийнятті рішення на кафедрі створено спокійну робочу атмосферу, і це позитивно впливає на результати її роботи. Ми інколи чекаємо якихось різких підйомів, активності, а треба просто системно працювати, і тоді накопичена кількість переходить в якість, що, власне, й відбулося на кафедрі іноземних мов під керівництвом Олександра Миколайовича. На сьогоднішній день на кафедрі проводиться активна робота, пов'язана з мовною підготовкою студентів та викладачів.

Але особлива унікальність Олександра Миколайовича в тому, що він абсолютно вільно володіє літературною німецькою мовою, і це свого часу було запорукою того, що контакти з університетом Вайєнштефан та Нюртінген, які ми встановлювали ще у перших поїздках за кордон, виявилися надзвичайно продуктивними.

Я дуже високо ціную Олександра Миколайовича

як фахівця. Його рівень володіння німецькою мовою просто вражає, так само, як і педагогічна майстерність. Але, крім того, він ще надзвичайно душевна людина, і в середовищі освітан та науковців, я вважаю, може бути взірцем.

Щиро бажаю ювіляру міцного здоров'я та наснаги, щоб і надалі тримати кафедру на високому професійному рівні і бути завжди корисним університету.

Володимир ПРАСОЛ, доцент кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії:

У сузір'ї професорсько-викладацького складу, котре уклало Сумський національний аграрний університет, ім'я Олександра Миколайовича Кобжева, завідувача кафедри іноземних мов, кандидата філологічних наук, доцента мабуть одне із найвідоміших. Воно, на мою думку, сьогодні є візитною картою нашого навчального закладу.

Мені поталанило у житті, бо уже більше сорока років я крокую поруч з цією великою людиною, вчителем, колегою і другом. Так склалося життя, що спочатку він був і залишається моїм вчителем.

Ми познайомилися з ним в Уманському СГІ, де я складав кандидатські іспити з іноземної мови, навчався у нього іноземній мові. Тактикою Олександра Миколайовича завжди була і є любов до своїх учнів. Не має значення, чи це аспірант, чи студент. Він повсякденно працював і працює над тим, щоб створити учням належні умови для навчання.

Він справжній професіонал, до якого колишні студенти ходять в гості або просто телефонують, не забуваючи про нього, шануючи його професійні і особисті якості.

Нас поєднали і здружили іноземна мова, заняття спортом, відпочинок, і в усьому Олександр Миколайович був лідером, умілим творчим організатором. Олександр Миколайович був ініціатором створення в Уманському СГІ, а потім в нашому університеті групи «Здоров'я». Ми разом грали в одній волейбольній команді, виїздили на змагання в інші навчальні заклади, веслували на байдарках.

Погодьтеся, організатором не кожна людина може стати. Те, що він після отримання вищої освіти пройшов шлях від викладача школи, старшого лаборанта кафедри іноземних мов, асистента і в 24 роки став завідувачем кафедри, ще раз свідчить про його неординарні фахові та людські якості. До речі, його опонентами на завідування в той час були викладачі з більшим педагогічним стажем і впливом в навчальному закладі. Але перевага була надана вченою радою Уманського СГІ Кобжеву Олександром Миколайовичем, тому що на той час він друкувався не лише у фахових журналах його спеціальності, а і в тих, що безпосередньо пов'язані із сільським господарством, в тому числі «Почвоведение», який на той час мав міжнародне визнання.

Олександра Миколайовича завжди відрізняють такі речі: надійність як товариша і друга, щирість у стосунках, людський патріотизм – він завжди вболіває за напрацьоване. Він має чудове почуття гумору – будь-яка річ, навіть не завжди приємна, в його інтерпретації виглядає по-іншому і вимагає з великою відповідальністю ставитися до сказаного.

Що стосується його пунктуальності, то тут йому не має рівних. Це зобов'язує і інших, хто з ним спілкується, бути таким. Всі знають, що за Олександром Миколайовичем можна звіряти годинника. У цьому йому, безумовно, допомагає поєднання оптимізму, життєвого та профе-

помилявся, все марно. Але трапилося так, що все позаду і надійного друга дав мені Бог. І коли мені стало раптом холодно на Землі, то він першим відчув це і зігрів своїм теплом без вина. Тому, маючи Олександра Миколайовича поруч, стараюсь бути гідним такої дружби і ніколи його не підводити.

Шановний друже, від себе зичу тобі здоров'я, мирного неба, сімейного затишку, любові дорогих людей, успіхів на твоєму життєвому шляху!

Михайло КРАВЧЕНКО, завідувач кафедри хімії:

Велика честь для мене сказати кілька добрих слів на адресу Олександра Миколайовича Кобжева в день його сімдесятиріччя.

Вперше з Олександром Миколайовичем ми зустрілися, коли він на запрошення керівництва Сумського філіалу Харківського сільськогосподарського інституту приїхав з квітучої Умані до міста «мільйону троянд» – Суми.

Перша розмова мене, як завідувача кафедри загально-освітніх дисциплін, переконала, що до філіалу інституту, який робить перші кроки до самостійного існування, прийшов фахівець вищої категорії.

Як талановитий організатор, Олександр Миколайович за короткий час сформував кафедру іноземних мов і організував її роботу так, що за досвідом на кафедрі приїздили викладачі іноземних мов базового інституту. Створення лінгвфонного кабінету, стендів, видання методичних посібників, – все це було з творчим натхненням сприйнято колективом кафедри і підтримано керівництвом філіалу.

Він активно включився в громадську й виховну роботу філіалу інституту. Колегам і студентам Олександр Миколайович був цікавим не лише як фахівець, але й як людина ерудована, з широким колом інтересів і захоплень. Він міг розповісти багато цікавого, зокрема про життя в інших країнах, які у свій час він відвідав: Італія, Франція, Німеччина. На виховних годинах він ділився зі студентами своїми враженнями про відомі пам'ятники культури, твори мистецтва європейських столиць. Розповідав цікаво, а тому студенти і викладачі із захопленням слухали його розповідь.

Завдяки своїй чіткій самоорганізованості і дисципліні він встигає все зробити вчасно і якісно, чи то підготувати документ, чи зробити доповідь, чи допомогти своїй дружині Марії Федорівні по домашньому господарству.

Особливої уваги заслуговує дачне життя Олександра Мико-

лайовича. На мій погляд, на дачі Олександра Миколайовича можна відкрити філіал кафедри «Садово-паркове господарство». Там усе є, все росте і розвивається, безумовно під пильною увагою господаря. А в останні роки складне дачне господарство допомагають йому вести прекрасні два онуки, для яких дідусь – це взірць порядності, трудолюбства і цілеспрямованості.

Олександр Миколайович має тонке почуття гумору, завжди вміє підтримати розмову, і нам, його друзям, цікаво з ним як на роботі, так і в години відпочинку і дозвілля. Для мене Олександр Миколайович не лише мій друг, товариш, колега, але і порадник. Якщо в мене стосовно чогось виникають певні сумніви, я йду за порадою до свого товариша, і завжди впевнений, що єдине правильне рішення буде знайдене.

Сьогодні Олександр Мико-

яскраво, в картинках. До аудиторії зайшов Олександр Миколайович, як завжди, спокійний та виважений, і почав розповідати про себе німецькою мовою. А потім запропонував кожному з нас зробити те ж саме. Звісно, це був шок, ми не розуміли, як впоратися із завданням і взагалі чого від нас хочуть, але тепер усвідомлюю, що саме ця вимогливість, а також системність і методичність у роботі допомогли нам за досить короткий час досягти успіхів у вивченні німецької мови. Сталося так, що, попри те, що планувала поїхати на англійську закордонну практику, я потрапила до Німеччини, де після проходження практики залишилася на навчання в університеті Вайєнштефан, отримала другу вищу освіту та німецький диплом. Це значно допомогло мені у подальшому професійному житті. І не тільки мені, а ще багатьом учням Олександра Миколайовича, які наразі активно використовують отримані знання у своїй професійній діяльності.

Я вважаю, що завдяки таким педагогам ми з упевненістю можемо говорити, що у наших студентів є велике професійне майбутнє, і не тільки в Україні, а й в іноземних компаніях і підприємствах нашої країни за кордоном.

Василь БІЛОКОПИТОВ, доцент кафедри іноземних мов:

Минуло вже майже 15 років відтоді, як відбулось моє перше знайомство з Кобжевим Олександром Миколайовичем. І протягом усього цього часу я присутній на майстер-класі, як

цього може бути й моє професійне зростання в Сумському національному аграрному університеті. За підтримки та при постійній допомозі Олександра Миколайовича я пройшов шлях від асистента кафедри до кандидата наук, доцента. Кафедра є унікальною за підбором висококваліфікованих кадрів – це команда, що втілює в життя сучасні методи навчання та викладання іноземних мов.

Дуже вдячний Олександр Миколайовичу за постійну допомогу та мудрі поради. Бажаю йому залишатися для всіх нас прикладом та уособленням найкращих рис людини, колеги, керівника ще на багато-багато років.

Олена КРЕКОТЕНЬ, старший викладач кафедри іноземних мов:

У житті досить мати одного вчителя, всіх інших можна стерпіти, – говорив хтось із класиків. Так сталося, що таким вчителем для мене є Олександр Миколайович.

Одного теплого серпневого дня 2002 року на першому для мене засіданні кафедри я відчула поєднання яскравого почуття гумору та надзвичайної сили керівника, майстерності актора та філігранності чутливої натури нашого завідувача. Відтоді, пройшовши за його підтримки шлях від завідувача методичного кабінету до старшого викладача, я кожного дня дякую долі, що дає мені щастя працювати разом з ним.

Згадуючи ті часи, коли розклад на 56 викладачів, написаний «від руки», можна було згорнути у рулон, а щоденні зміни у ньому перетворювали мене на художника, що творить ночами, мушу сказати, що відтоді багато чого змінилось у матеріально-технічному сенсі – розклад друкується за дві години, комп'ютери та ноутбуки увійшли в побут, студенти не переписують, а фотографують матеріали та багато іншого, але незмінною залишається атмосфера на кафедрі іноземних мов – творча, дружня й спокійна.

Майже кожен день хтось та й позаздрить: щасливі, що у вас є Кобжев! Так, планувати та виконувати роботу швидко та якісно, вимагати чіткого виконання завдань, завжди пам'ятати все і про всіх, вітати з днем народження навіть у вихідні, – це він вміє! Так само, як вміє поспівчувати горю – щиро, тепло й посправжньому.

Роки на нашого керівника не впливають: молодий душею, він з кожним роком лише розвивається, опановує нові наукові горизонти і не втомлює дивувати неосвяжним польотом думки та гарним почуттям гумору, знаходячи час і думаючи про кожного.

Якщо порівняти кафедру з музичним інструментом, то Олександр Миколайович, як віртуоз, вправно грає, торкаючись потрібних струн у кожній людині великого оркестру кафедри іноземних мов, і тим самим створює гармонію. Хотілося б побажати йому подальшого творчого натхнення та міцного здоров'я♦

лайович є керівником великого колективу викладачів. Він ефективно працює як організатор навчальної, наукової і методичної роботи кафедри. За його сприяння на кафедрі захищена велика кількість дисертаційних робіт, видані словники, навчальні посібники, наукові праці тощо. Ідеї та напрацювання Олександра Миколайовича творчо підтримуються колективом кафедри.

У рік сімдесятиріччя я бажаю своєму товаришу міцного здоров'я, достатку і тепла в родині, творчих успіхів йому і його колективу.

Лариса КАЛАЧЕВСЬКА, начальник відділу міжнародного співробітництва:

Коли заходить мова про завідувача кафедри іноземних мов Олександра Миколайовича Кобжева, мені одразу на думку спадає історія майже 20-річної давнини, коли я ще сиділа на студентській лаві в числі студентів спеціальності «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності». На той час це була нова для університету спеціальність, ми були студентами першого набору. Особливістю навчання стало поглиблене вивчення іноземних мов: з першого курсу ми вивчали англійську, а з четвертого – німецьку.

Свою першу пару з німецької мови я пам'ятаю і кризь роки –

сійного досвіду, мудрості.

Мені та і багатьом нашим колегам, імponує його творчий підхід до справи, уважне ставлення до того чи іншого прохання, уміння знайти вихід із складного становища, аргументовано довести тобі, що ти неправий, мистецтво сказати «ні» там, де більшість просто промовчує.

Нам багатьом треба вчитися у Олександра Миколайовича відношенню до дружини, сина, внуків, до своєї матусі.

Я в своєму житті багато зустрічав людей, багатьох пускав до свого серця, скільки раз

грант

Сумський НАУ вітає переможців грантового конкурсу Еразмус+

У рамках спільного проекту з академічної мобільності програми Еразмус+ з партнерським Університетом Хоенхайм, Штутгарт, Німеччина (University of Hohenheim) дві магістранти економічного факультету спеціальності «Адміністративний менеджмент» були відібрані для 12-місячного навчання в Німеччині. Стипендії, що надаються в рамках програми, покривають витрати студенток на проїзд та проживання в Штутгарті.

Вітаємо переможницю конкурсу - Гуцеву Марину та Масенко Анастасію! Дівчата пройшли довгий шлях до такої перемоги. Так, Марина за час свого навчання на інженерно-технологічному факультеті скористалася всіма можливостями з проходження закордонної практики з німецькомовного напрямку програм, що пропонувалися Відділом міжнародних зв'язків Сумського НАУ: Німеччина (2011 р.), Швейцарія (2012, 2013, 2014 рр.). Також кожна з дівчат в 2015 році пройшла практичний семестр в Німеччині в рамках співпраці з універси-

тетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф. Для Анастасії, що є випускницею агрономічного факультету, ця практика стала першим закордонним досвідом.

Слід зауважити, що відповідно до нормативно-правової бази України, на період навчання в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами здобувачі вищої освіти мають право на збереження місця навчання та виплату стипендії протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами. Такі особи не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у вищому навчальному закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін.

Це – перший досвід Сумського НАУ з академічної мобільності серед студентів в рамках програми ЄС «Еразмус+»♦

акція

«Епідемія доброти» у Сумському НАУ

*Творить добро і лихо не спочине.
Творить добро, бо має бути так –
Якщо ти добра від душі людина –
Добро добром повернеться хоч як...*

ОЛЬГА БОЖКО

Є красива легенда, що коли народжується дитина, Бог запалює на небі нову зірку і посилає до дитинки янгола-охоронця. Уві сні янгол цілує дитя тричі: у чоло – аби воно зростало розумним; у личко – щоб було красивим та у серце – аби здоров'я, любов та доброта поселилися у його тілі і душі. А наскільки збережеться у серці доброта впродовж життя, залежить від кожного з нас.

Читаємо у тлумачному словнику:

Добро – усе позитивне у житті людей, що відповідає їх інтересам, бажанням, мріям.

Доброта – чутливе, дружнє ставлення до людей. Привітність, ласка, прихильність.

Творити добро щодня – велика справа. «Добро – це вічна, найвища мета нашого життя», – писав видатний російський письменник Лев Толстой. Навіть існує свято, присвячене добру.

За ініціативою благодійних організацій з усього світу 17 лютого відзначається

День спонтанного прояву доброти (англ. Random Acts of Kindness Day). Це свято має досить нетривалу історію. Його поява пов'язана з ініціативою міжнародних благодійних організацій, які вирішили об'єднати під гаслами доброти всіх людей планети – незалежно від їх громадянства, віросповідання та національної приналежності.

День спонтанного прояву доброти – це привід згадати про справжні цінності нашого життя і про те, що доброта здатна

зцілити від душевних мук і недуг кожного, хто її виявляє. Тому проявляти добрі наміри у всіх своїх діях повинна постаратися кожна людина, не виключенням є і студенти Сумського НАУ.

За підтримки відділу з організації виховної роботи зі студентами 17 лютого наші студенти взяли участь в акції «Епідемія доброти». Студентів, викладачів, співробітників та гостей Сумського НАУ учасники порадували солодкими подарунками та листівками з побажаннями♦

освітній проект

Рішучі кроки з розвитку екологічного руху

ОКСАНА КУРИЛО

Днями на Львівщині, у Жовкві, відбувся Всеукраїнський екологічний освітній проект МЕГА, «Майстерня Екологічного Громадського Активіста», організатор – громадська організація «Українські Креативні Реформатори», проект відбувається за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації, партнер проекту – ТМ Тетрапак.

Засновником проекту є Лілія

Ткаченко, громадський діяч, голова ГО «УКР», переможець міжнародної премії Ten Outstanding Young Persons (TOYP) в Україні, 10 видатних молодих людей, у номінації «Екологія».

Для участі в проекті потрібно було заповнити анкету та зняти відео-резюме. Дуже вдячна Гоженко Катерині, аспірантці факультету агротехнологій та

природокористування, за допомогою під час написання статті та відео, операторам Щербині Максиму та Ярославу Ємцю. Серед великої кількості бажаних були відібрані тільки 35 активістів з різних регіонів, які, отримавши безцінні знання, повернулися додому, щоб у рідних містах розвивати екологічний рух.

Будучи на проекті, за чотири дні я здобула знання з міжсекторної співпраці, отримала практичні рекомендації, як організовувати проекти, ефективно взаємодіяти з медіа, громадським, державним та комерційним секторами, зрозуміла, як раціонально використовувати ресурси, вести сталі домогосподарство, споживати живу здорову їжу, брати участь у дебатах, а також навчилася ставити цілі, дізналася більше, як боротися зі стресами та ходити по склу.

В останній вечір, а точніше ніч, ми поділилися на групи та написали програ-

му розвитку екосистем в Україні і розробили ряд проектів, які будуть втілюватися за місцем проживання у різних куточках України, серед запланованих проектів: міжнародна ініціатива «Дерева Миру» («Trees of Peace») 9 квітня 2016 року з висадження дерев та

– графіті) (екомалюнки на фасадах будівель), «Стильний пес», виставки картин, інсталяції, есо-hub та екологічний фестиваль «Прекрасная Зеленая».

Взагалі ідей дуже багато. Я розумію, що для реалізації II етапу мені потрібна екокоманда. Я впевнена, що студенти-екологи Сумського НАУ візьмуть активну участь у II етапі, і разом ми реалізуємо масштабний захід.

Після II етапу реалізації ініціатив ми зберемося навесні на завершальну конференцію 23 квітня у Києві, щоб поділитися досвідом та розповісти про свої успіхи♦

об'єднання заради миру, екозстрічі, кінопокази, велопробіги з вивчення історії та природи рідного краю, ініціативи «Чистий ліс», проведення інформаційних освітніх кампаній, «Вуличний арт

ВИПУСК-2016

Audentes fortuna juvat!

– Я ж через тебе ночей недоспала, на дискотеки не ходила, всю молодість тобі присвятила...
– Таню, припини розмовляти з дипломом!!!
(народний жарт)

ОЛЕНА МОВЧАН

У житті кожного студента вищого навчального закладу (якщо його, звісно, не відрахують за пропуски чи неуспішність) рано чи пізно настає день, заради якого він хвилювався на іспитах, не висипався під час сесії, той омріяний день, після якого, здається, можна з полегшенням зітхнути і сказати собі: ну ось, а тепер можна й розслабитися! У цей день на вчорашніх студентів, а сьогодні вже випускників очікують квіти, привітання,

посмішки і святковий настрій. Ім трохи заздрять студенти молодших курсів, яким до цього дня ще вчитися й вчитися. Ім говорять хороші добрі напутні слова викладачі, куратори, декан та навіть сам ректор, і студенти з деяким подивом дізнаються, що їх потік чи група були чи не найкращими за всю історію факультету, що викладачі насправді їх дуже любили, і саме тому по тричі «ганяли» переписувати курсову та не виставляли залік. І найцікавіше, що все це – правда! Кожен випуск насправді закарбовується у пам'яті педагогів: відпускати у доросле життя дітей, яких навчав впродовж 5 років, радісно, але радість ця все одно з присмаком смутку, нехай навіть і світлого.

Про що це я зараз? Та про випускний, звісно! Тим більше, що в Сумському

національному аграрному університеті наразі триває зимовий сезон випусків. Вже отримали дипломи випускники інституту заочної освіти, інженерно-технологічного, біолого-технологічного факультетів, а також економіки і менеджменту та агротехнологій і природокористування. Зазвичай випуски магістрів проходять в університеті урочисто й піднесено: у присутності поважних членів вченої ради, вдягнених у мантиї, ректор університету на сцені вручає кожному випускнику диплом та сертифікат магістра. «Audentes fortuna juvat!» (Фортуна сприяє сміливим – лат.) – з цим закликком ректор звертається особисто до кожного випускника, торкаючись його плеча булавою. «Vivat, universitet!» – відповідають новоспечені магістри, радісно посміхаючись зі сцени своїм однокурсникам, членам вченої ради, батькам і гостям свята.

Тож нехай здійснюються всі добрі побажання, всі мрії та прагнення наших випускників. З дипломом Сумського національного аграрного університету кожен з них має всі шанси знайти хорошу, цікаву роботу з високою зарплатною платою, про що свідчить досвід попередніх випускників та велика кількість запитів від провідних українських фірм та агрохолдингів.

творчий конкурс

Це матері мова...

КАФЕДРА ДПД ТА УКРАЇНОЗНАВСТВА

До Міжнародного дня рідної мови в контексті співпраці факультету іноземної та слов'янської філології Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка та кафедри ДПД та українознавства СНАУ було проведено творчий конкурс «Це матері мова...». Студенти мали можливість проявити свої творчі та ораторські здібності, довести велич рідної мови, силу та красу рідного слова.

Переможцями конкурсу стали:

- 1 місце – Гуліна Тетяна (ФІСФ, СумДПУ);
- 2 місце – Ковальчук Яна (ФІСФ, СумДПУ), Попович Таїсія (ЮФ, СНАУ);
- 3 місце – Пісклова Ірина (ФІСФ, СумДПУ), Гига Ярослав (ЮФ, СНАУ), Пешта Анна (ФВМ, СНАУ).

Учасники наголосили, що «для кожної людини її рідна мова - найкраща, тому що саме з її допомогою вона навчалася пізнавати навколишній світ, вона супроводжує всі дорогі спогади, всі найважливіші події в житті. Недарма найскладніше в чужій країні – пристосуватися до іноземної мови, і в будь-якому випадку людина сумує за рідним словом. Тому кожен із нас повинен поважати право один одного говорити рідною мовою, а кожна держава повинна створювати умови для розвитку мов, якими говорять на її території».

Мова – це безцінний скарб народу, надбаний тисячоліттями. У ній відбито його характер, історію, звичаї, побут. Як найдорожча спадщина, як заповіт поколінь передається нащадкам любов до свого народу, до рідної мови. Людина може залишити Батьківщину і не чути більше рідної мови, але в підсвідомості залишаться колоскові, які співала мати, перші враження, отримані тільки цією, єдиною і неповторною, мовою. Мовою, якою говорили діди й прадіди, з любов'ю до якої дитина з'являється на світ.

Тож вітаємо переможців і бажаємо подальших успіхів!

духовний скарб

День рідної мови у СНАУ

«Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема!»
(Володимир Сосюра)

Щороку 21 лютого, починаючи з 2000 року, відзначають Міжнародний день рідної мови. На ХХХ сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі, було оголошено «підтримку мовного та культурного різноманіття та багатомовності». ЮНЕСКО прагне підтримувати мову як ознаку культурної приналежності людини, бо сьогодні з 6000 розмовних мов світу близько половини загрожує зникненню. Вивчення іноземних мов та багатомовність є ключами до взаєморозуміння та взаємоповаги.

У 1952 році влада Пакистану проголосила урду єдиною державною мовою, хоча рідною вона була лише для 3% населення. Це викликало протест населення, яке розмовляло переважно бенгальською мовою. 21 лютого 1952 року під час демонстрації протесту в Дакці поліція та військові вбили кількох студентів та демонстрантів. За пропозицією Бангладеш ЮНЕСКО проголосило 21 лютого 2000 року першим Міжнародним

днем рідної мови.

Під керівництвом професора кафедри філософії Олени Переломової 23 лютого в читальному залі бібліотеки СНАУ було проведено захід, присвячений вшануванню Міжнародного дня рідної мови. Учасниками цього заходу були студенти групи ЮРБ 1501, які поділилися своїми думками про те, як вони розуміють поняття рідної мови, і яке значення вона має в житті кожної людини. Серед доповідачів були

також і студенти із Туркменістану, які навчаються в цій групі, здобуваючи фах юриста. Вони розповіли про походження своєї рідної мови, прочитали вірші рідною мовою, які з цікавістю були сприйняті студентами-українцями. У залі бібліотеки звучали вірші про мову, які читала для студентів проф. О.С.Переломова. Студент Богдан Тарасенко нагадав присутнім про те, що наша рідна українська мова посідає престижне місце (після італійської) місце у світі за своєю красою і милозвучністю. Олена Степанівна додала, що у 1934 році українська мова в Парижі на всесвітньому конкурсі краси мов посіла третє місце після французької та перської за фонетичну розкіш, лексичне та фразеологічне багатство, синтаксичну гнучкість, значні словотвірні можливості.

«Отож у нас є всі підстави пишатися своєю рідною, неповторною українською мовою», – зауважив присутній на заході зав. кафедри філософії, професор Валентин Вандишев.

оголошення

Запрошуємо на заходи!

3 березня 2016 року о 15.00 у залі молодіжно-розважального центру Сумського НАУ відбудеться святковий концерт, присвячений Міжнародному жіночому дню, «Жінка – найчарівніше творіння Землі!»

23 березня о 17.00 у залі молодіжно-розважального центру Сумського НАУ відбудеться фінал конкурсу краси, кмітливості та таланту «Міс СНАУ-2016» серед факультетів університету.

ДОСЯГНЕННЯ

«SWAYchiki» повернулися зі сріблом з Всеукраїнської «Битви хореографів»

АННА ЛОГВИН

5-7 лютого в Львівському міському палаці культури ім.Г.Хоткевича проходив Всеукраїнський фестиваль-конкурс «Битва хореографів України». Дитяча танцювальна група «SWAYchiki» ансамблю сучасного бального танцю "Sway", яка вже кілька років працює на базі Сумського НАУ під керівництвом Юрія Сергеева та Ксенії Блюмської-Данько, привезла з фестивалю почесне II місце і масу яскравих вражень і емоцій!

Двома місяцями раніше в актовій залі СумДУ більше 20 творчих колективів Сумщини взяли участь в Міжрегіональному відкритому фестивалі-конкурсі дитячої та юнацької творчості «Зоряний шанс», і саме там наші юні обдарування отримали «золото», а разом з ним і право на 50% знижку на участь у Всеукраїнській «Битві хореографів».

До складу журі конкурсу увійшли народні та заслужені артисти, діячі культури і мистецтва, а також представники шоу-бізнесу. Вони оцінювали конкурсантів не тільки за технікою виконання, але й за такими критеріями як творча фантазія, артистизм, добірка музичного супроводу, художня цінність номера і т. д.

Наші «SWAYchiki» представили дві композиції – веселий і завзятий джайв «В порту» і ритмічну чачу – «Мисливці за привидами». В результаті отримали 117 балів з 120 (три «9» і дев'ять «10»).

Крім участі власне у конкурсі, діти отримали цікаву розважальну програму. Маленькі таланти відвідали шоколадну фабрику, де самостійно виготовили шоколад, а також карамельні цукерки, які потім привезли в рідні Суми в якості солодкого сувеніра для близьких. Юні «SWAYchiki» залишилися дуже задоволені поїздкою, адже вони не тільки зайняли II місце на Всеукраїнському конкурсі, а й прогулялися прекрасними вулицями одного з найкрасивіших міст України – Львова!

Вітаємо учасників колективу та їх керівників і бажаємо творчих успіхів і нових перемог! Керівники колективу щиро вдячні батькам дитячої танцювальної групи «SWAYchiki» за надану допомогу в організації поїздки.

ПАМ'ЯТЬ

Небесна сотня у наших серцях

«Україна – країна смутку і краси, країна, де найбільше люблять волю і найменше мають її, країна гарячої любові до народу і чорної йому зради, довгої, вікової, героїчної боротьби за волю, в результаті якої – велетенське кладовище: високі в степу могили, руїна та прекрасна на весь світ, безіменна, невідомо коли і ким складена пісня...» Так про Україну сказав Степан Васильченко.

18 лютого 2016 року в молодіжно-розважальному центрі Сумського НАУ відбувся рекевієм «Небесна сотня у наших серцях», присвячений Дню пам'яті героїв Небесної сотні. На захід були запрошені студенти та викладачі університету.

На початку заходу Ольга Божко, начальник відділу з організації виховної роботи зі студентами, зазначила: «...Сотні проповідей є ніщо в порівнянні з тим, що вчинили для нас герої Небесної сотні. Адже їх вчинок – то велика жертвна любов. І якщо ми збагнемо це, – не буде поміж нами зла...»

Під час заходу прозвучали ліричні композиції у виконанні Аліни Кіпенко та Анни Федорченко. Ансамбль сучасного бального танцю «СВЕЙ» виконав хореографічну композицію «Молитва».

Героїв Небесної сотні присутні вшанували хвилиною мовчання.

ТРАДИЦІЯ

«Фопівський вогник» зібрав друзів

Наше життя – це довга дорога. І так прекрасно, що перехрестям наших доріг став улюблений університет СНАУ !!! У ньому студент не тільки вчиться своїй професії, а й культурно росте, відкриває в собі талант, здійснює свої мрії! Саме тому творчих, позитивних, енергійних студентів і випускників збирає традиційно «Фопівський вогник»! Ось уже 38 років це незмінна традиція СНАУ!!!

Це одночасно випускний вечір для учасників художньої самодіяльності та зустріч випускників різних років. У цьому році випустилися: Юлія Смілик, Вікторія Бятова, Валентина Акуліч, Тетяна Лобода, Сергій Душин, Максим Шербина, Марина Приходько, Антон Вербицький, Ігор Шевченко, Володимир Ващенко, Оксана Жмурко, Марія Машко, Сергій Козирь, Яна Копешко, Віталій Бондарев, Станіслав Баран, Дмитро Шевченко,

Аліна Кіпенко, Аліна Нещеретна. Хлопці, дівчата, ви – кращі! Нехай вашу життєву дорогу освітлює удача і зустрічаються хороші люди! А дрібні неприємності роблять вас сильніше! Ми вас дуже любимо! Пишаємося вами!♦

